

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van GO! Lyceum Antwerpen te ANTWERPEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 40311

Instelling GO! Lyceum Antwerpen

Directeur Anne-Marie WINDEY

Adres Hertoginstraat 17 - 2018 ANTWERPEN

Telefoon 03-232.74.47

Fax 03-232.83.03

E-mail contacteren@kla.be

Website <http://www.kla.be>

Bestuur van de instelling Scholengroep 1 Antwerpen Antigone

Adres Thonetlaan 106_A - 2050 Antwerpen

Scholengemeenschap SGGO nr1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht

Adres Thonetlaan 106_A - 2050 ANTWERPEN

CLB GO! CLB Antwerpen

Adres Berchemstadionstraat 1 - 2600 BERCHEM

Dagen van het opvolgingsbezoek 03-12-2015

Einddatum van het opvolgingsbezoek 03-12-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 16-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marc D'HOOP

Teamleden Robert VANDEPUT, Vinciane VANDERHEYDE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/002).....	5
3.2 Frans in aso tweede graad (Leerplan 2012/002).....	6
3.3 Geschiedenis in aso derde graad (leerplan 2014/012)	7
3.4 Engels en Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Grieks-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplannen 2014-014, 2014-015 en 2015-030)	8
3.5 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie en economie in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen, Economie-wiskunde (leerplan 2006/155 en 2006/042)	11
3.6 Inbreuken op de regelgeving	12
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	13
5 ADVIES BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	13

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 25-10-2012 tot 07-11-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 07-11-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

■ regelgeving

■ de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans	
Graad 1 Grieks-Latijn	Frans	
Graad 1 Latijn	Frans	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans	
Graad 2 ASO Economie	Frans	economie
Graad 2 ASO Grieks	Frans	
Graad 2 ASO Grieks-Latijn	Frans	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	Frans	
Graad 2 ASO Latijn	Frans	
Graad 2 ASO Wetenschappen	Frans	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis	economie, Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	geschiedenis	economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	geschiedenis	economie
Graad 3 ASO Grieks-Latijn	geschiedenis	
Graad 3 ASO Grieks-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis	Engels, Frans
Graad 3 ASO Grieks-wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde	geschiedenis	
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis	Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	geschiedenis	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans, geschiedenis	Engels, Frans
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	geschiedenis	

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/002)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatie zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod Zowel in de eerste als in de tweede graad werden bij de doorlichting de
Volledigheid grammatica en de woordenschat niet opgebouwd in samenhang met de
Evenwicht vaardigheden en op basis van communicatieve relevantie zoals bepaald in het
Beheersingsniveau leerplan.
Samenhang

Niet alle leerplandoelen noodzakelijk voor het bereiken van de eindtermen schrijven, spreken en mondelinge interactie werden effectief en evenwichtig aangeboden. De eindtermen 28, 29, 30, 31, 32 en 33 voor de schrijfvaardigheid werden onvoldoende ingeoefend. De spreekvaardigheid voldeed niet omdat men nog te weinig de opbouw van het kopiërende verwerkingsniveau naar het beschrijvende en structurerende niveau beoogde (ET 20, 21, 22, 23).

Op initiatief van de schoolleiding heeft de vakgroep de voorbije drie schooljaren een vormingstraject doorgelopen onder begeleiding van de pedagogische begeleider. Het overleg heeft geleid tot een grondige leerplanstudie en een beter inzicht in de manier waarop de leerplandoelstellingen didactisch vertaald kunnen worden.

De leraren hebben de jaarplannen opgesteld en erover gewaakt dat alle eindtermen ingepland zijn. De tekorten zijn weggewerkt. De kennis wordt nu functioneel in communicatieve contexten beoordeeld. De productieve vaardigheden worden voldoende gericht geoefend vanuit de taaltaken vervat in de eindtermen. Hierbij krijgen de leerlingen spreek- en schrijfkaders aangereikt. Het consequent gebruik van het Frans tijdens de lessen ondersteunt de taalvaardigheidsverwerving.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk ging onvoldoende na of de eindtermen en leerplandoelen
Evenwicht bereikt werden. De lexicale en grammaticale componenten werden
Volledigheid overwegend cognitief en reproductief geëvalueerd, zowel in het dagelijks werk
Beheersingsniveau als in de examens, wat niet in overeenstemming is met wat het leerplan
Transparantie vooropstelt. De evaluatie van de vaardigheden was niet valide voor schrijven en spreken/gesprekken voeren: de opdrachten waren onvoldoende gevarieerd en niet representatief voor de eindtermen en leerplandoelen. Voor spreken en gespreksvaardigheid kon niet door elke leerkracht voorgelegd worden welke taalhandelingen vervat in de eindtermen en leerplandoelen, geëvalueerd werden.

De kenniscomponent wordt nu functioneel bevraagd in beperkte contexten én ruime taaltaken. Voor de productieve vaardigheden heeft de vakgroep een planning opgesteld zodat bewaakt kan worden dat alle leerplandoelstellingen worden beoordeeld. De vakgroep evalueert elk van de vijf vaardigheden

minimaal vijf keer per schooljaar. Er werden evaluatieopdrachten uitgewerkt met een scorewijzer met criteria.

De puntenverdeling strookt nu met de vereisten van het leerplan om de communicatievaardigheid centraal te stellen in het onderricht en de evaluatie. De evaluatie is voldoende transparant voor de leerlingen die leerstofoverzichten krijgen en ook op de hoogte zijn van de gehanteerde evaluatiecriteria. Recentelijk werd er ook een vakattituderapport ontwikkeld met descriptoren voor elke attitude.

3.2 Frans in aso tweede graad (Leerplan 2012/002)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatie zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Bij de doorlichting strookte het taalonderwijs niet met de communicatieve inslag van het leerplan. Enkel de leesvaardigheid was voldoende leerplangericht. De luistervaardigheid kreeg voldoende aandacht in het eerste leerjaar van de tweede graad maar werd onvoldoende onderwezen in het tweede leerjaar, waardoor de leerplanrealisatie finaal ook hier niet voldeed. Ook het spreken, het voeren van gesprekken en de schrijfvaardigheid waren onvoldoende afgestemd op het leerplan. De inhoud van de zelf samengestelde cursus in het tweede leerjaar van de tweede graad sloot niet genoeg aan bij de leerplandoelstellingen.

Op initiatief van de schoolleiding heeft de vakgroep de voorbije drie schooljaren een vormingstraject doorgelopen onder begeleiding van de pedagogische begeleider. Het overleg heeft geleid tot een grondige leerplanstudie en een beter inzicht in de manier waarop de leerplandoelstellingen didactisch vertaald kunnen worden.

De vakgroep heeft een eigen cursus ontwikkeld en heeft hierbij grondig gewerkt vanuit het leerplan. De leerplandoelstellingen voor alle vaardigheden worden nu voldoende ingeoefend.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk ging onvoldoende na of de eindtermen en leerplandoelen bereikt werden. De lexicale en grammaticale componenten werden overwegend cognitief en reproductief geëvalueerd, zowel in het dagelijks werk als in de examens, wat niet in overeenstemming was met het leerplan. De evaluatie van de vaardigheden was niet valide voor schrijven en spreken/gesprekken voeren: de opdrachten waren onvoldoende gevarieerd en niet representatief voor de eindtermen en leerplandoelen. Voor spreken en gespreksvaardigheid kon niet door elke leerkracht voorgelegd worden welke taalhandelingen vervat in de eindtermen en leerplandoelen, geëvalueerd werden.

De kenniscomponent wordt nu bevraagd in communicatief relevante contexten. De beoordeling van de vaardigheden wordt planmatig aangepakt zodat de evaluatie nu representatief is voor de leerplandoelstellingen. De vakgroep evalueert elk van de vijf vaardigheden minimaal voor elk van de vijf periodes dagelijks werk. De puntenverdeling strookt nu met de vereisten van het leerplan om de communicatievaardigheid centraal te stellen in het onderricht en de evaluatie. De vakgroep gebruikt scorewijzers met criteria en descriptoren voor de evaluatie van de productieve vaardigheden. Er is ook een vakattituderapport met descriptoren voor elke attitude.

3.3 Geschiedenis in aso derde graad (leerplan 2014/012)

Voldoet

De leerplandoelstellingen komen geproportioneerd en op het vereiste beheersingsniveau aan bod in de studie van de historische feiten, ontwikkelingen en probleemvelden. De evaluatiepraktijk is valide. De tekorten, vastgesteld in de vorige doorlichting, zijn weggewerkt.

Onderwijsaanbod	In de vorige doorlichting verliep het werken met bronnen niet op het vereiste beheersingsniveau. De leerlingen pasten op een onvoldoende uitgesproken manier en zelfstandig vormen van de historische methode toe. Ze leerden de historische feiten en ontwikkelingen onvoldoende toetsen aan kenmerkende probleemstellingen, duiding, interpretatie of argumentering.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	

De vakgroep heeft een kader van leerlijnen opgemaakt voor het aanbod van de historische inhouden, begrippen en vaardigheden. Deze vormen het uitgangspunt voor het onderwijs- en leerproces. De leerplandoelstellingen zijn daarin duidelijk herkenbaar. De leerlingencursussen zijn in die zin herwerkt.

In het aanbod is het niveau van historische kennis en inzicht degelijk. De leerlingen leren de historische feiten en ontwikkelingen voldoende duiden in het referentiekader van tijd, ruimte en socialiteit. Ze verwerven inzicht in de wisselwerking tussen de domeinen van de socialiteit. Verschillende historische feiten, ontwikkelingen of probleemvelden worden op een relevante manier geactualiseerd of gehistoriseerd. Zo is het onderwijs- en leerproces voldoende gericht op de ontwikkeling van historisch besef bij de leerlingen.

De bespreking van de historische inhouden gaat altijd gepaard met de analyse van gevarieerd bronnenmateriaal vertrekkend vanuit een relevante probleemstelling. De formulering van de probleemstellingen is voldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd. De deelvragen zijn relevant, maar hier en daar sluiten die niet optimaal bij de initiële probleemstelling aan. In meerdere opdrachten leren de leerlingen bij de bronnenanalyse historische kritiek toepassen. Zoals het nieuwe leerplan voorschrijft, krijgen ze in elk leerjaar een zelfstandige onderzoeksoopdracht. De onderzoeks- en deelvragen, het proces van informatieverwerking en -verwerking en de presentatie sluiten voldoende

bij de betrokken leerplandoelstellingen aan. In het tweede leerjaar leren de leerlingen zelf enkele onderzoeksvragen formuleren.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau

In de vorige doorlichting was de evaluatie te overwegend gefocust op de reproductie van historische kennis en inzicht. Vaardigheden en toepassingen van de historische methode kwamen te weinig en niet op het vereiste beheersingsniveau voor in de evaluatiepraktijk.

De vakgroep werkt nu doelgericht aan de afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen. Er zijn afspraken over het gewicht van de verschillende taxonomische niveaus in de evaluatie (kennis, inzicht en vaardigheden). Via een kijkwijzer reflecteren de leraren geregeld over de validiteit en de objectiviteit van de examens. Historische vaardigheden worden frequent geëvalueerd. Vragen op basis van analyse van gevarieerd bronnenmateriaal zijn een essentieel onderdeel van de toetsen en de examens. Een verbeterpunt daarin is de formulering van de analysevragen bij de bronnen. Deze is nog niet altijd optimaal op het vereiste beheersingsniveau van de historische vaardigheden afgestemd. Er zijn wel voldoende toepassingen van historische kritiek. De tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie van de zelfstandige onderzoeksopdracht zijn voldoende gericht op het proces van informatieverwerking en -verwerking, de toepassing van de historische methode en op de kwaliteit van het eindproduct.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De vakgroepwerking getuigt van dynamiek en zorg voor professionaliteit. Ze is een hefboom voor kwaliteitsverbetering. De vakgroep heeft de voorbije schooljaren veel aandacht besteed aan leerplanstudie. Ze heeft veel acties ondernomen om horizontale en verticale samenhang te realiseren. Dit heeft geresulteerd in een kwaliteitsvol kader van leerlijnen, begrippenlijsten voor elk leerjaar, de herwerking van het leer- en werkmateriaal voor de leerlingen en de bijsturing van de evaluatie. De vakgroep heeft daarvoor ook een beroep gedaan op de ondersteuning van de pedagogische begeleiding.

3.4 Engels en Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Grieks-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplannen 2014-014, 2014-015 en 2015-030)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatie zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen

De onderwijsorganisatie hinderde het bereiken van de eindtermen voor het specifieke gedeelte. De groepering van leerlingen voor Engels en Frans van de studierichtingen Humane wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde en Grieks-Latijn met de studierichtingen Economie-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Latijn-moderne talen was niet functioneel voor het realiseren van de leerplandoelen. De profilering van de pool moderne talen werd belemmerd omdat in de samengestelde lesgroepen in het specifieke gedeelte te weinig werd gedifferentieerd met het oog op de realisatie van de specifieke eindtermen.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de leerlingen van studierichtingen met de component moderne talen in het specifieke gedeelte niet meer samen zitten met de leerlingen uit de andere studierichtingen zodat er efficiënt kan worden gewerkt aan de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het moderne vreemde talenonderwijs in de derde graad was vaardigheidsgericht maar de verschillende vaardigheden kwamen niet evenwichtig aan bod.

Voor Frans werd gewerkt met een zelf samengestelde cursus waarin leesteksten en woordenschatlijsten (veelal zonder context) een prominente plaats innamen. Gespreksvaardigheid (een relatief complex rechtstreeks gesprek en een niet al te complex telefoongesprek) kwam onvoldoende aan bod. De spreekvaardigheidstraining was niet voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het mondeling samenvatten, het verslag uitbrengen over gebeurtenissen en het verwoorden van een gefundeerde mening in een discussie werden te weinig ingeoeffend. Wat de schrijfvaardigheid betreft, was er beperkte aandacht voor het leren samenvatten en voor het schrijven van een formele brief. Informele brieven, nota en email, het verwoorden van een beredeneerd standpunt en het schrijven van een verslag werden te weinig klassikaal ingeoeffend. De leerlingen werden onvoldoende aangemoedigd om de doeltaal actief te gebruiken, waardoor functioneel alledaags Frans te weinig aan bod kwam. Er was onvoldoende aandacht voor leer- en communicatiestrategieën en voor differentiatie aangepast aan de noden van de leerlingen.

Voor Engels kwam de gespreksvaardigheid (een relatief complex rechtstreeks gesprek en een niet al te complex telefoongesprek) onvoldoende aan bod. De spreekvaardigheidstraining was niet voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het mondeling samenvatten, het verslag uitbrengen over gebeurtenissen en het verwoorden van een gefundeerde mening in een discussie werden te weinig ingeoeffend. Wat schrijfvaardigheid betreft, was er beperkte aandacht voor het leren samenvatten en voor het schrijven van een formele brief. Informele brieven, nota en email, het verwoorden van een beredeneerd standpunt en het schrijven van een verslag werden te weinig klassikaal ingeoeffend. Het gamma van tekstsoorten voor de luistervaardigheid vereist door het leerplan werd onvoldoende bestreken: prescriptieve en complexe argumentatieve teksten kwamen te weinig aan bod.

Luisterstrategieën werden onvoldoende aangereikt. Er was onvoldoende aandacht voor leer- en communicatiestrategieën en voor differentiatie aangepast aan de noden van de leerlingen.

Wat de realisatie van de pooldoelstellingen (Frans en Engels) betreft, werden er geen afspraken gemaakt over de verdeling en de afstemming tussen de vakken Frans en Engels, zoals vooropgesteld in het leerplan. Het domein 'Taal en communicatie' kwam noch in het vak Engels, noch in het vak Frans met voldoende diepgang aan bod. Bij de onderzoeksopdrachten kwam het confronteren van de eigen conclusie met andere standpunten (specifieke

eindterm 18) niet aan bod en werd geen onderzoeksvraag gesteld.

De vakgroep Moderne talen heeft een begeleidingstraject doorlopen onder leiding van de pedagogische begeleider samen met leraren van andere scholen. Dit traject heeft een positieve impact gehad op de deskundigheid van de vakgroep om de eindtermen beter te interpreteren en didactisch te operationaliseren. De vakgroep heeft de leerplannen grondig bestudeerd. Er werden afspraken gemaakt over de verdeling van de specifieke eindtermen over Frans en Engels. Deze maatregelen hebben ertoe bijgedragen dat er nu een goede dekking is van de eindtermen van de basisvorming en een voldoende dekking van de specifieke eindtermen.

Voor zowel Frans als Engels komen nu de vijf vaardigheden evenwichtiger aanbod. De specifieke eindtermen worden voldoende opgevat als een verbreding van de eindtermen van de basisvorming. De leerlingen oefenen de taalvaardigheid intensief en leren communiceren over een breder gamma van teksten. De verdieping van de reflectie over Taal en communicatie, Taal en cultuur en Taal als systeem krijgt nu ook een betere invulling dan voorheen. De vakgroep heeft tal van opdrachten uitgewerkt waarbij de leerlingen tegelijkertijd werken aan de taalvaardigheden en reflecteren over de taal. De studiewijzers zijn kwaliteitsvol. Ook het domein 'Taal en communicatie' komt nu voldoende aan bod. De didactische uitwerking van de eindtermen 16, 17 en 18 rond de onderzoekscompetentie werd verfijnd. De leerlingenwerkjes zijn van een goed talig niveau. Het confronteren met andere standpunten wordt ingebouwd in de opdracht. De vakgroep is evenwel nog zoekende naar de juiste middenweg tussen het begeleiden en het zelfstandig laten werken van de leerlingen. Algemeen gebeurt de reflectie naar aanleiding van de specifieke eindtermen nu meer vanuit beperkte wetenschappelijke referentiekaders, maar dit aspect is nog voor verbetering vatbaar.

Voor Frans wordt nu de doeltaal consequent gebruikt tijdens de lessen. Dit ondersteunt de ontwikkeling van de taalvaardigheid. De vakgroep Moderne talen heeft een overzicht uitgewerkt van de strategieën voor het uitvoeren van taaltaken voor Frans en Engels en maant de leerlingen aan om deze te gebruiken. Door de manier waarop de vragen naar aanleiding van opdrachten worden verwoord, genereert men ook een meer strategische aanpak van de taken door de leerlingen. De schrijf- en spreekkaders ondersteunen de talige productie van de leerlingen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De toetsing van ondersteunende kennis gebeurde niet in functionele contexten en was niet gekoppeld aan taaltaken. Er was geen evaluatie van gespreksvaardigheid. Voor spreken werden vooral presentaties geëvalueerd waarbij veeleer reproductie beoordeeld werd dan wel of leerlingen in onvoorziene reële situaties voldoende communicatievaardigheid aan de dag leggen, teksten mondeling kunnen samenvatten en gebeurtenissen en ervaringen kunnen verslaan en becommentariëren. De toetsing voor schrijven was in de examens vooral gericht op creatief schrijven en bestreek niet alle

eindtermen. De evaluatie van luisteren en lezen voldeed in de examens maar kwam te weinig aan bod in het dagelijks werk. Wat de specifieke eindtermen betreft, werden enkel deze met betrekking tot de onderzoekscompetentie getoetst.

De onderdelen 'comprehension' (Engels) en 'littérature' (Frans) in de examens peilden naar geïsoleerde kennis van bestudeerde teksten en waren niet gericht op toepassing en inzicht zoals vooropgesteld in de specifieke eindtermen.

Kennis wordt functioneel bevraagd in samenhang met de vaardigheden. De vakgroep plant nu grondig de evaluatie vanuit de taaltaken in de eindtermen van de basisvorming. De evaluatie is nu voldoende representatief zowel voor het dagelijks werk als voor de examens. Naast de onderzoekscompetentie die door middel van een onderzoeksopdracht grondig en oordeelkundig wordt geëvalueerd wat betreft het proces en het product, komen ook de andere specifieke eindtermen voldoende representatief aan bod in toepassingsgerichte opdrachten.

3.5 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie en economie in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen, Economie-wiskunde (leerplan 2006/155 en 2006/042)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende bereikt en de validiteit van de evaluatie is verbeterd.

Onderwijsaanbod Tijdens de vorige doorlichting was er onvoldoende aandacht voor de vaardigheidsgerichte leerplandoelen en werden de decretale eindtermen van de onderzoekscompetentie onvoldoende gerealiseerd.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting stelt de inspectie vast dat de meeste vaardigheidsgerichte leerplandoelen aan bod komen. Zo leren de leerlingen van de tweede graad informatie opzoeken op het internet, ontwikkelen ze mondelinge taalvaardigheden tijdens presentaties en verwerven ze ICT-vaardigheden met het gebruik van software (met uitzondering van een didactisch boekhoudpakket dat niet wordt gebruikt). Ze worden schrijfvaardig door de actualiteitsopdrachten en rekenvaardig tijdens de interest- en factuurberekeningen. Ook algemene vaardigheden zoals het kritisch reflecteren over de actualiteit en het probleemoplossend denken (bijvoorbeeld in boekhouden) komen aan bod. Het zelfstandig leren echter gebeurt nog niet systematisch. Ook de leerlingen van de derde graad ontwikkelen bijna alle vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen. Zij leren analytisch en kritisch omgaan met informatie (bijvoorbeeld bij de productiefactoren) en ontwikkelen sociale (bijvoorbeeld door groepswork) en communicatieve vaardigheden (bijvoorbeeld bij het verwoorden van een mening). Zij raadplegen geregeld informatiebronnen en argumenteren hun standpunten. Aandacht voor details is niet echt een uitgangspunt van dit onderwijs.

De realisatie van de onderzoekscompetentie gebeurt nu veel beter in het

tweede leerjaar van de tweede graad en in de derde graad. In het eerste leerjaar van de tweede graad wordt de onderzoekscompetentie niet bereikt. Hier vertrekken leerlingen onvoldoende vanuit een onderzoeksvraag en het begeleidingsaspect blijft ondermaats.

Door het toepassen van de OVUR-methode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en rapporteren/reflecteren) wordt de onderzoekscompetentie in het tweede leerjaar van de tweede graad en in de derde graad wel voldoende gerealiseerd. Het confronteren van de onderzoeksresultaten met andere standpunten blijft ook hier een werkpunt.

Evaluatiepraktijk Tijdens de vorige doorlichting was de evaluatie niet valide.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting stelt de inspectie vast dat de validiteit van de evaluatie verbeterd is. Dit blijkt uit de vragen waarin het analytisch en kritisch vermogen van de leerlingen wordt aangesproken. Geregeld moeten zij ook hun argumentatie opbouwen en verwoorden. Toch mist de evaluatiepraktijk nog steeds een meer expliciete beoordeling van vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen zoals opzoekvaardigheden en ICT-vaardigheden. Ook het nastreven van de attitudinale leerplandoelstellingen wordt niet in kaart gebracht.

De evaluatie van de onderzoekscompetentie is in het tweede leerjaar van de tweede graad en in de derde graad goed wat betreft de procesevaluatie en de schriftelijke rapporteervaardigheden, maar blijft vatbaar voor verbetering wat betreft de mondelinge presenteervaardigheden. De evaluatie van de onderzoekscompetentie in het eerste leerjaar van de tweede graad mist validiteit.

3.6 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

In de vorige doorlichting werden volgende inbreuken op de regelgeving vastgesteld:

- de B- en C-attesten motiveren conform BVR 19-07-2002 art.5, §8 en SO 64 §8.1.7;
- uitgestelde beslissingen toekennen conform BVR 19-07-2002 art.37, §2 en SO 64 §8.1.2;
- de terminologie van het onderwijsaanbod in de tweede graad hanteren conform BVR 21-12-2007, art. 3;
- de eindtermen 'onderzoekscompetentie' bereiken op het einde van het tweede jaar van de derde graad ASO conform BVR 17-12-2010 art.143.

De bovenvermelde regelgeving behoort niet tot de erkenningsvoorwaarden. Het al dan niet naleven ervan heeft dus geen impact op het advies voor verdere erkenning.

De school heeft de inbreuken voldoende bijgestuurd. De B- en C-attesten zijn voor de betrokken leerlingen in de notulen gemotiveerd met verwijzing naar alle relevante elementen die de eindbeslissing bepaald hebben. Dit zijn onder meer gegevens over doorslaggevend studieresultaten of leerprestaties en over de ondernomen proactieve en remediërende begeleidingsacties door het jaar. Bij de B- en C-attesten staat ook telkens een advies voor vervolgonderwijs vermeld. De ouders worden schriftelijk en mondeling

geïnformeerd over de motivering van de eindbeslissing.

Het aantal uitgestelde beslissingen is sterk gereduceerd. In het schoolreglement en in de richtlijnen voor evaluatie en deliberatie staat duidelijk vermeld dat uitgestelde beslissingen enkel kunnen in uitzonderlijke en individuele gevallen. Vorig schooljaar was daarop voor één vak een uitzondering, die niet strookt met deze richtlijnen en met de regelgeving. De directie volgt dit probleem verder op.

In de officiële documenten en in de informatie over het studietoeraanbod strookt de naamgeving van de studierichtingen in de tweede graad met de regelgeving. In de lessentabellen van de studierichtingen Economie, Latijn en Grieks wordt via het keuzegedeelte wel een verschil gemaakt tussen aanvulling met 'talen' of 'wiskunde'. Om 'tweepoligheid' te vermijden zijn er voor de betrokken vakken duidelijke afspraken over basisleerstof en uitbreiding. De basisleerstof is afgestemd op de leerplandoelstellingen en eindtermen en is bepalend voor de attestering. De gedifferentieerde benadering en uitbreiding in het keuzegedeelte hebben een adviserende rol in de studiekeuzeoriëntering.

De eindtermen 'onderzoekskompetentie' worden in de opgevolgde studierichtingen voor de polen Economie en Moderne talen in voldoende mate aangeboden en geëvalueerd.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.

5 ADVIES BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies betreffende de overige regelgeving: **GUNSTIG**

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc D'HOOP de inspecteur-verslaggever	Anne-Marie WINDEY de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	